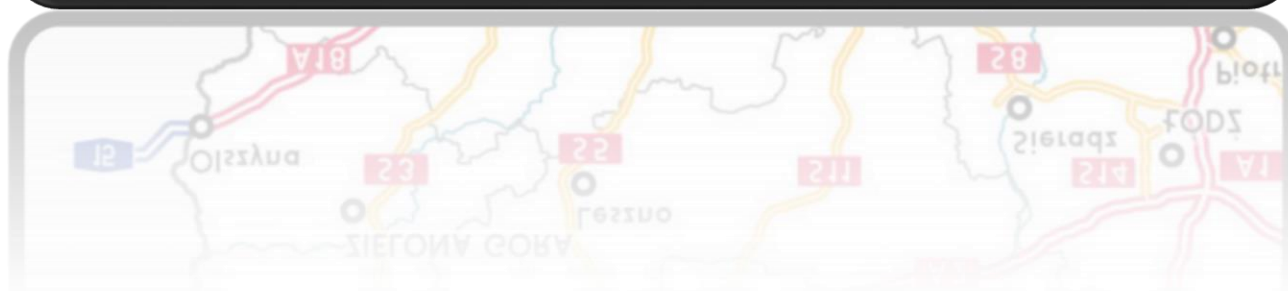
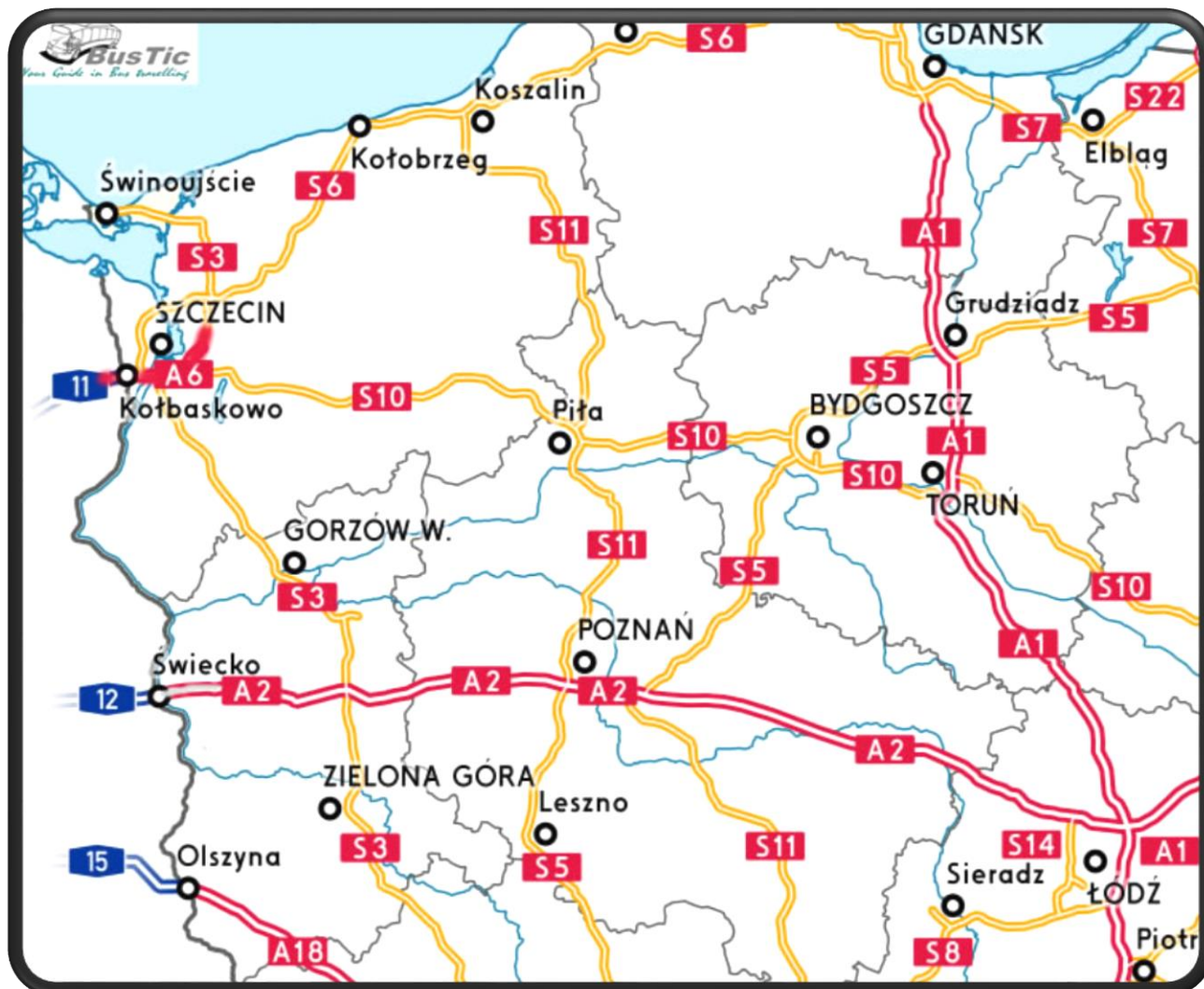

Autosnelweg A6

**Kołbaskowo (PL-D) –
Rzęśnica "Berlinka"**

- De A6 is een autostrada in Polen.
- De weg vormt een korte noord-zuidverbinding in het noordwesten van het land, vanaf de grens met Duitsland via Szczecin naar Goleniów.
- Het grootste gedeelte loopt samen met de S3.
- De A6 is één van de oudste snelwegen in Polen.
- De route is 29 kilometer lang.

Naam

- De A6 is onderdeel van de historische "Berlinka", de weg van Berlin naar Kaliningrad.
- Ook de S22 in het noordoosten van Polen heeft deze naam.
- De tussenliggende trajecten zijn echter niet aangelegd.
- De naam wordt tegenwoordig enkel in historische context gebruikt.

Routebeschrijving

- Bij het gehucht Kołbaskowo steekt de Duitse A11 uit Berlijn de Poolse grens over, en wordt dan de A6.
- De snelweg telt 2x2 rijstroken en steekt dan de diverse armen van de rivier de Odra (Oder) over.
- Het wegdek van de weg is nu goed, maar enkele op- en -afritten zijn nog wel erg krap.
- De snelweg loopt dan langs de zuidelijke wijken van de stad Szczecin ± 420.000 inwoners, waarna aan de oostkant het knooppunt met de S3 volgt, die vanaf Gorzów Wielkopolski komt.
- Beide wegen zijn dan dubbelgenummerd voor de rest van de route van de A6.
- De weg loopt door een bosgebied naar Goleniów, een klein stadje waar de S3 verder gaat richting Świnoujście, en de S6 moet beginnen naar Gdańsk.

Geschiedenis

- De A6 was aangelegd door de Duitsers als Reichsautobahn 4 (Berlin - Stettin).
- De aanleg begon eind 1933 als project om de werkloosheid te doen dalen.
- Op 27 september 1936 opende Hermann Göring de 113 kilometer lange snelweg van Berlijn naar Szczecin bij de huidige aansluiting Kołbaskowo, net na de grens.
- In 1938 werd de snelweg verlengd langs Szczecin tot aan de DW142 bij Rzęsnica.
- In 1945 werden de bruggen over de Odra (Oder) opgeblazen om te voorkomen dat het Rode Leger makkelijk Duitsland in kon komen.
- In de eerste paar jaren na de oorlog is de brug weer opgebouwd.
- In 1982 opende het noordelijkste deel tussen Rzęsnica en Goleniów.
- Vanaf 1997 tot 2001 is de snelweg gerenoveerd.

- Voorheen bestonden plannen om de A6 door te trekken tot de grens met Wit-Rusland bij Białystok.
- Dit plan werd echter afgeserveerd als te duur. Het plan krijgt mogelijk deels vorm als S6 naar Gdańsk.
- Op 26 mei 2010 opende het knooppunt Klucz met de S3.

Recente wijzigingen

- Tussen 2004 en 2006 is de weg echt onder handen genomen en volledig vernieuwd.
- In de renovatiejaren van 1997 tot 2001 zijn alleen enkele kunstwerken herbouwd, het wegdek was echter erg slecht.
- Het noordelijke einde van de weg is geen formele snelweg daar het enkele karakteristieken ontbreekt, zoals een vluchtstrook.
- Tussen 2008 en 2010 is de weg inclusief een aantal aansluitingen vernieuwd.

- Op 17 juni 2014 opende de nieuwe aansluiting Szczecin-Dąbie.
- Hiermee is de A6 feitelijk 4 kilometer verlengd ten noorden van de DK10.
- Dit deel was daarvoor als de DK3/6 bewegwijzerd.
- Met de openstelling is ook 3 kilometer betonwegdek uit 1938 vernieuwd.

Toekomst

- Er zijn geen plannen meer om de A6 aan te passen.
- De verlenging naar Gdańsk zal als de S6 worden aangelegd.

Begin   **Kołbaskowo (PL-D)**

Einde   **Rzęsnica**

Lengte   **29 km**

→ **Berlin**

Szczecin-Zachód 13

A6

Szczecin - Algemeen

- Szczecin (Geluidsfragment ['ʂɕɛtɕin] (info / uitleg); Duits: Stettin) is een stad in Noordwest-Polen en de hoofdstad van het woiwodschap West-Pommeren.
- Met ± 407.260 inwoners (medio 2008) is het de zevende stad van Polen.
- De stad ligt aan weerszijden van de rivier de Oder, met het centrum op de linkeroever.
- Hoewel de Oostzee 65 km noordelijker ligt, heeft Szczecin samen met Świnoujście de grootste zeehaven van Polen.
- Het is een universiteitsstad.

Szczecin - Geschiedenis

- Szczecin is de hoofdstad van het historische Pommeren.
- In de 5de eeuw voor Chr. was hier al een versterking gesticht voor de handel tussen Scandinavië en Midden-Europa.
- Een burcht van aarden wallen en houten onderkomens kwam tot stand als een centrum voor de Germaanse stam van de Rugiërs, die haar in de 7de eeuw verliet, waarna de Slavische stam van de Pomoranen haar in de 8ste eeuw overnam.
- Daarna ontwikkelde zich een grote stapelplaats voor de handel, waarin de hertogen van Pommeren (later naar hun geslachtsnaam bekend als Greifen) hun hof stichtten. Wellicht had Stettin toen al ± 5.000 inwoners.
- De hertogen voegden zich halverwege de 10de eeuw onder de Poolse koning, maar maakten zich alweer een eeuw later los uit deze afhankelijkheid.
- Bisschop Otto von Bamberg werd in het 2de decennium van de 12de eeuw aangezocht de bevolking te kerstenen.
- Daarbij liet hij de heidense tempels voor de godheid Triglav verwoesten om op hun plaatsen kerken op te richten.
- Kooplieden uit het Duitse Rijk en Denemarken die hier al langer hun negotie hadden, kregen van de Pommerse hertog het recht om naast de hofstad eigen stadswijken in te richten met verregaand zelfbestuur.
- De hertogen moesten uiteindelijk een keuze maken tussen Duitse, Deense en Poolse soevereinen.
- Zij namen in 1181 de Duitse keizer als hun leenheer aan waarmee Pommeren voorgoed een deel werd van het Duitse Rijk (Heilige Roomse Rijk).
- In 1243 werd Stettin volgens Duits (Maagdenburger) stadsrecht als moderne stad georganiseerd met een stadsraad, gilden, en een eigen rechtspraak.

- Steeds meer kolonisten uit het Duitse Rijk bevolkten die stad en de Slavische bevolking verdween gaandeweg naar de wijken en dorpen eromheen, voor zover ze niet in de burgerij geassimileerd werd.
- In 1272 trad de stad toe tot de Hanze, waarin ze zich als vishandelsplaats onderscheidde.
- De bevolking verdubbelde tot $\pm x10.000$ inwoners in de 15de eeuw.
- Maar toen had de stad zijn eerste plaats in de rangorde van Oostzeesteden ten oosten van de Oder al moeten afstaan aan Danzig.
- Het Slavische bevolkingselement was in de stad en de dorpen eromheen inmiddels verdwenen (geassimileerd).
- Onder druk van de hertog werd in 1534, op de Pommerse landdag, besloten tot de kerkreformatie.
- Aan de lutheraan Johannes Bugenhagen werd de organisatie van de lutherse Landeskirche opgedragen.
- Hij zorgde voor de organisatie van deze kerk met een in het Nederduits gestelde 'Kerckenordeninge', en voor een Nederduitse Bijbelvertaling, omdat het Hoogduits de Pommeren, die inmiddels Nederduitse (Platduitse) dialecten spraken, nog vreemd was.
- Overigens zou op last van de hertog het Hoogduits in de 2de helft van de 16de eeuw de voorgeschreven schrijftaal van kerk en openbaar bestuur worden.
- In de praktijk werd de mondelinge zielzorg in het Nederduits uitgeoefend, en in een aantal in het uiterste oosten gelegen plattelandsgemeenten, tot in de 19de eeuw, hoewel afnemend, ook nog in het Slavische dialect.
- In 1572 ging het grootste handelshuis (Loitz) bankroet en nam de stadskassen in zijn val mee.
- De Dertigjarige Oorlog maakte de neergang compleet met het uitsterven van het hertogelijk geslacht (1637).
- Stad en wijde omgeving kwamen nu onder soevereiniteit van de Zweedse koning (1648), en verloren hun economische betekenis om weinig meer dan een strategisch-militaire over te houden.
- Meer dan twee derde van de bevolking van het gedeelte van Pommeren waarin Stettin lag, was inmiddels ten gevolge van deze oorlog omgekomen, vooral door de uitgebroken epidemieën.
- De stad marginaliseerde tot een regionale haven en vesting, en zou deze positie niet verlaten tot ver in de 19de eeuw.
- Na de Grote Noordse Oorlog moest Zweden de stad aan Pruisen afstaan (1721).

- In oktober 1806 veroverde keizer Napoleon Stettin op de Pruisen, die de stad in 1813 weer op de Fransen heroverden.
- Met Pruisen werd de provincie Pommeren in 1870 deel van het Duitse Keizerrijk.
- De stad zou als haven van Berlijn tot de belangrijkste Duitse Oostzeehaven uitgroeien met een strategisch belangrijke industrie.
- De bevolking groeide van bijna 90.000 in 1880 tot ruim 380.000 in 1940.
- Na Hamburg en Bremen was Stettin in omvang de derde Duitse zeehaven.
- Daarom zou ze aan het eind van de Tweede Wereldoorlog een doelwit van luchtbombardementen worden, die van de havens en de oude binnenstad weinig overlieten.
- De helft van de bebouwing ging verloren.

- Duitsland moest in 1945 een vierde deel van zijn grondgebied, namelijk de provincies ten oosten van de Oder en de Neisse aan Polen afstaan.
- Stettin lag weliswaar ten westen van de Oder, maar om Berlijn zijn zeehaven te ontnemen en Polen de strategische macht over de Odermonding te garanderen, werd na discussie uiteindelijk ook de stad en omgeving ter annexatie aan Polen overgelaten, waarbij Tsjecho-Slowakije er een vrijhaven kreeg.
- In de Bepalingen van Potsdam was Stettin nog bij de Sovjetzone (latere DDR) gelaten maar op 5 juli 1945 zetten de Sovjet-bezettingsautoriteiten het pas ingerichte communistische Duitse stadsbestuur af, waarna de Duitse bevolking werd verdreven en vervangen door nieuwe Poolse inwoners.
- Hoewel de DDR de Oder-Neissegrens zonder voorbehoud erkende, behield zij ten aanzien van Stettin nog lange tijd bedenkingen, die overigens alleen in de interne diplomatie van het Oostblok werden geuit.

Szczecin - Bezienswaardigheden

- Het vooroorlogse Stettin is slechts zeer ten dele gerestaureerd.
- De Oderpromenade, aangelegd voor nieuwe regeringsgebouwen en het stadsmuseum door burgemeester Haken (1878-1907) en daarom Hakenterrasse genoemd, na 1945 omgedoopt in Waly Chrobrego
- Het laatnegentiende-eeuwse Grunwaldzky-plein, voor 1945 Hohenzollernplatz, daarna vernoemd naar de veldslag bij Grunwald waarbij de Poolse koning de Duitse ridderorde versloeg
- Het slot van de Pommerse Greifendynastie (hersteld vanaf 1958)
- De gotische Jacobskerk, lutherse 'Stadtkirche', na 1945 rooms-katholieke kathedraal (hersteld 1971-1982)
- Het deels gotische stadhuis (13de eeuw, hersteld 1972)

Radziszewo

- Radziszewo (Duits: Retzowsfelde) is een plaats in het Poolse district Gryfiński, woiwodschap West-Pommeren.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Gryfino en telt ± 480 inwoners.

 Kreuz: Węzeł Szczecin-Klucz	S3	> Gorzów Wielkopolski	A6
		>	

 Szczecin-Podjuchy	A6
---	-----------

 Szczecin-Kijewo 10	A6
---	-----------

 Szczecin-Dąbie	A6
--	-----------

 Rzęsnica	A6
--	-----------